

RENEW-DK

Et tværsektorielt uddannelses- og netværksorienteret støttetilbud til unge med psykiske sårbarheder

Baggrund

I løbet af de seneste 20 år er der i Danmark sket en forværring af børn og unges (10-24 år) psykiske helbred [1-3]. F.eks. har diagnosticeringen af autisme i løbet af de sidste 20 år udviklet sig fra få promille til ca. 1 procent [2]. Der er også sket en stigning i antallet af børn og unge med emotionelle lidelser som angst og depression, og i dag ligger prævalensen et sted mellem 1,5-4% [2]. Samlet set udgør mentale sundhedsproblemer den største sygdomsbyrde blandt børn og unge [3], og 60-70% af unge menneskers funktionsindskrænkning skyldes psykiske lidelser [4, 5].

Det er vigtigt, at der tages særlige hensyn til de problemstillinger, unge med psykiske lidelser har [1, 6-9], f.eks. vha. en koordineret tværsektoriel indsats med fokus på den unges egne ønsker og præferencer og social inklusion [1, 10-12].

På mange områder fungerer det tværsektorielle samarbejde dog ikke optimalt [13-18]. F.eks. fordrer de forvaltningsmæssige strukturer i sig selv ikke et godt samarbejde mellem sektorerne [15, 18], og borgere med psykiske sårbarheder oplever ikke sammenhæng i deres forløb [13]. Derfor er det vigtigt med fokus på tværsektorielt samarbejde, f.eks. mellem hospitalssektoren og kommunernes beskæftigelsesfunktion [19].

Der er afprøvet forskellige tværfaglige og beskæftigelsesorienterede tilbud til mennesker med psykiske sårbarheder, men her har fokus primært været på indsatser til mennesker med svære psykiske lidelser, f.eks. OPUS til unge voksne med debuterende psykose [20] og det beskæftigelsesrettede tilbud IPS (Individuelt Planlagt job med Støtte) til mennesker med svære psykiske lidelser [21].

Til gengæld har der kun været afprøvet få tilbud til mennesker med lettere psykiske lidelser, f.eks. et tilbud med sociale mentorer i Herlev, Odense og Viborg [22] og den beskæftigelsesrettede mentorindsats til mennesker med lettere psykiske lidelser kaldet Sherpa [21].

Disse tilbud er dog ikke specifikt målrettet unge, ligesom de ikke har fokus på netværksarbejde. De har heller ikke mulighed for at koble sig tæt til både regionalt psykiatrisk og kommunalt beskæftigelsesrettet arbejde, da de ikke organisatorisk er forankret på begge disse niveauer.

I USA har man udarbejdet en recovery-orienteret støttemodel kaldet RENEW (Rehabilitation for Empowerment, Natural Supports, Education and Work) målrettet unge voksne med emotionelle og adfærdsmæssige vanskeligheder, der kan anvendes både i uddannelsesmæssigt og behandlingsmæssigt regi [23-26]. RENEWs formål er at øge unge menneskers trivsel ved at øge den sociale inklusion og hjælpe dem i gang med en uddannelse. Modellen har fokus på tværsektorielt samarbejde i kraft af koordinering og netværksarbejde, og resultater af RENEW-modellen peger på et bedre socialt funktionsniveau for de unge – både i uddannelsesmæssigt og i hjemligt regi [25]. RENEW-modellen er endnu ikke afprøvet i Danmark, men

for at gøre det, må der tages højde for kontekstuelle og organisatoriske faktorer, da uddannelses-/beskæftigelses- og behandlingssektorerne er meget anderledes struktureret end i USA. I nærværende projekt udvikles RENEW-DK derfor gennem en aktionsforskningsinspireret tilgang, hvor fokus er på at skabe et sammenhængende forløb på tværs af sektorer for de unge.

Formål

Formålet med projektet er at videreudvikle og justere den amerikanske RENEW-model, så den passer ind i dansk regional og kommunal kontekst.

Materiale og metoder

Beskrivelse af interventionen

RENEW er en hybrid mellem en uddannelsesintervention og et behandlingsforløb til mennesker med psykiske sårbarheder, indeholdende elementer fra coaching, forskellige psykoterapeutiske tilgange, koordineringsarbejde og netværksarbejde.

I nærværende projekt implementeres RENEW både regionalt (Psykiatrisk Center Ballerup (PCB)) og kommunalt (Center for Kompetence og Brobygning (CKB)), og der ansættes RENEW-facilitatorer begge steder.

Når unge med psykiske sårbarheder kommer i kontakt med enten CKB eller PCB, tilknyttes de en RENEW-facilitator, der har fokus på at hjælpe de unge med at identificere eller opbygge netværk, som kan være fremmende for den unges mulighed for at komme sig og komme i uddannelse. Facilitatoren støtter den unge til at udarbejde en handlingsplan baseret på vedkommendes egne ressourcer og præferencer, og denne handleplan udføres vha. opbakning fra netværket og fagpersoner på tværs af sektorer. Dette gøres ved, at facilitatoren hjælper den unge til at få samlet forskellige relevante aktører (f.eks. behandlere fra regionen og kontaktpersoner fra kommunen) til jævnlige koordinerende netværksmøder, så disse personer bedst muligt støtter den unge i at nå sine mål. Facilitatoren yder således en vigtig hjælp til at støtte den unge i at få koordineret sit forløb, og derfor kan RENEW-forløbet være med til at skabe sammenhæng på tværs af sektorer og tilbud for den unge.

Figur 1

RENEW-facilitatorerne fra både regionalt og kommunalt regi gennemgår et fælles tværfagligt og tværsektorielt undervisningsforløb, hvor Associate Professor JoAnne Malloy – udvikler af den amerikanske model kommer til Danmark og underviser i metoden. Efterfølgende modtager de ansatte Skype-supervision fra

JoAnne Malloy. Derudover iværksættes faste tværsektorielle møder, hvor personalet er med til at justere RENEW-modellen, så der tages højde for kontekst. Her udveksles erfaringer og vidensdeles. Dermed skabes et fælles sprog og en fælles forståelse af modellen og arbejdet med de unge på tværs af sektorer.

Målgruppe

Projektets målgruppe består både af personale og unge brugere.

Personalet er tværfagligt sammensat både på CKB og PCB og består af fem ansatte på PCB og tre ansatte på CKB (jf. også figur 6).

Brugerne er unge voksne med ikke-psykotiske psykiske sygdomme (f.eks. depression, personlighedsforstyrrelse eller stress-relaterede lidelser) i alderen 18-30 år, som har problemer med at komme ind på eller færdiggøre deres uddannelse.

Rekruttering af brugere

På CKB visiteres de unge til RENEW gennem et 6 ugers afklaringsforløb. På PCB visiteres brugere, der skønnes at have stress-relaterede lidelser, personlighedsforstyrrelse eller depression via praktiserende læge eller Centralvisitationen til ambulatoriet. Her vurderer en læge derefter, hvorvidt den unge har brug for RENEW.

Vurderingen af, om den unge har behov for RENEW sker i begge regi med udgangspunkt i RENEW Needs and Strengths Checklist [27]. Den unges behov for RENEW vurderes ud fra følgende risikofaktorer: Alder (18-30 år), har en psykiatrisk diagnose, har uddannelsesmæssige problemer, har sociale problemer, har hjemlige problemer eller social isolation.

Det er målet, at 60 unge på både CKB og PCB skal igennem RENEW i løbet af et år.

Design og analyse

Det forskningsmæssige perspektiv vil være med udgangspunkt i aktionsforskning [28-30], da man derved udnytter den faglige viden, som findes i praksis, ligesom der på denne måde tages højde for kontekstuelle

Tværsektorielle elementer ved projektet	
Tværsektorielt koordinations- og netværksarbejde	Facilitatorerne engagerer både pårørende og professionelle fra den unges netværk på tværs af sektorer til jævnlige netværksmøder. Disse personer forpligter sig til at hjælpe den unge med at opnå sine mål. Netværksmøderne har således en koordinerende funktion, hvor der skabes en fælles forståelse for, hvilken vej, den unge ønsker at gå, og på den måde opnås en større sammenhængskraft på tværs af sektorer.
Målsætningsarbejde på tværs af sektorer	Facilitatoren arbejder med den unge om at sætte såvel uddannelses- og beskæftigelsesmål som rehabiliterings- og behandlingsmål.
Tværsektorielle udviklingsmøder	Ansatte i region og kommune mødes til minimum otte udviklings- og sparringsmøder, hvor tilgangen til arbejdet med de unge og metodiske udfordringer diskuteres.
Tværsektoriel undervisning af personale og ledere	Personale og ledere indgår i tværsektorielt undervisningsforløb, som sammensættes af de amerikanske forskere, der har udviklet RENEW-metoden.
Tværsektoriel projektgruppe	Projektgruppen består af en ansat fra både region og kommune samt PhD-studerende Michaela Høj, som er ansat delvist i region og delvist i kommune.
Potentiale for tværsektoriel forankring på sigt	Projektet munder ud i en færdig manual, som kan anvendes på tværs af sektorer. Denne manual kan således skabe fundamentet for en mere ensartet metodisk tilgang til arbejdet med sårbare unge.

faktorer. Dette gøres ved at inddrage professionelle (og brugere/patienter), som arbejder med modellen i praksis, i den forskningsmæssige udvikling af modellen. RENEW-DK udvikles og implementeres med udgangspunkt i RENEW-DK version I, som er udviklet på PCB i 2014 (for indhold jf. bilag 1 og for tidsplan jf. fig. 2). I jan-febr 2015 foretages observationer af arbejdet baseret på manualen. Fokus i observationerne vil være: barrierer for netværksarbejde, relationsdannelse og målsætningsarbejde, samt transitionen ud af RENEW. Observationerne bruges sammen med RENEW-manualen som afsæt for diskussion i såkaldte *fremtidsværksteder* [30, 31], hvor personale fra region og kommune diskuterer, hvordan de mener RENEW-DK skal se ud.

Fremtidsværkstedet er bygget op over tre faser: 1) Kritikfasen hvor RENEW-manualen og arbejdet med de unge problematiseres. 2) Utopifasen hvor de ansatte kan give udtryk for deres ønsker og drømme for RENEW-manualen uden begrænsninger. 3) Virkelighedsgørelsesfase, hvor der udarbejdes konkrete metodeforslag til RENEW-DK version II.

Med udgangspunkt i disse metodeforslag samles de ansatte fra fremtidsværkstederne og forskellige eksperter til en *netværkskonference* [30, 31]. Her inviteres, bl.a. brugere/patienter, JoAnne Malloy (via Skype), lederne fra PCB og CKB og andre relevante fagpersoner. I netværkskonferencen er der plads til opklarende og kritiske spørgsmål, samt ændringsforslag til manualen. RENEW-DK version II revideres på den baggrund og tages i brug i maj 2015.

I august 2015 foretages igen observationer af arbejdet med modellen, og version II revideres gennem samme proces som beskrevet ovenfor. Dette resulterer i en endelig version af RENEW-DK manualen (version III), som foreligger ved udgangen af 2015. Dette grundige arbejde med revidering og justering af manualen sikrer ikke alene, at manualen passer til kontekst i både region og kommune, men også at personale og ledere tager ejerskab til manualen, så der sker en reel implementering og forankring af metoden.

Analyse

Data består af observationsnoter, samt noter og transskriptioner af optagelser fra fremtidsværkstederne og netværksmøderne. Observationsnoterne bruges i første omgang som oplæg for diskussion til fremtidsværkstederne og anvendes senere sammen med transskriptioner og noter fra møderne i en tekstanalyse. Disse data analyseres ud fra en ad hoc meningskabelse [32], hvor teksterne læses igennem for at få et helhedsindtryk. Derefter udvælges relevante og meningsfulde passager, og disse analyseres ud fra en ideologikritisk indholdsanalyse med fokus på bagvedliggende værdigrundlag [33].

Realiserbarhed

Tidsplan

Figur 2

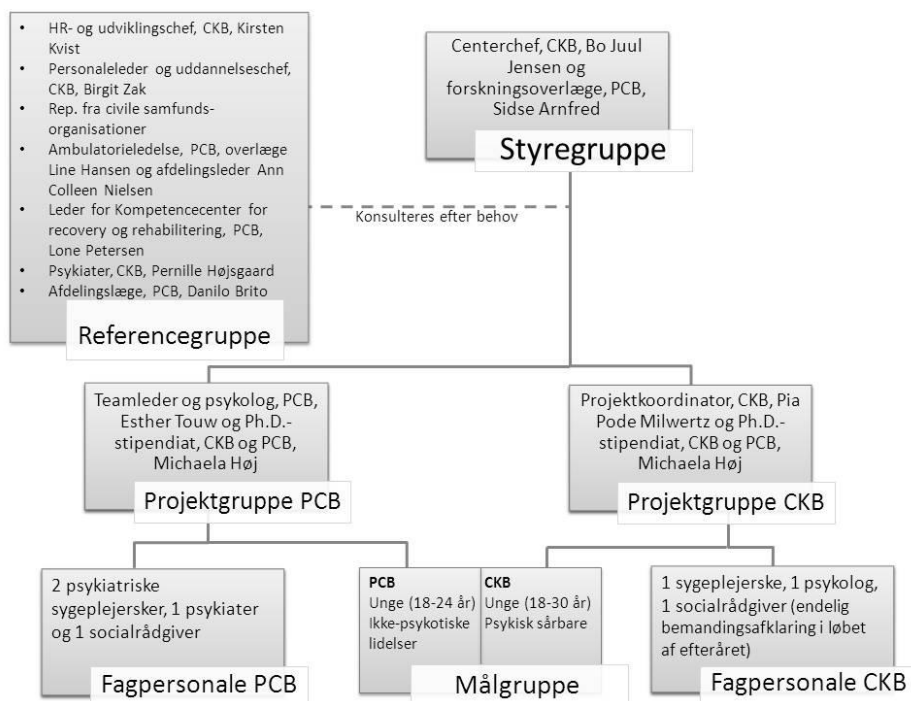
	Ansvarlig	2015												2016	2017	
		nov	dec	jan	feb	mar	apr	maj	jun	jul	aug	sep	okt			nov
Forberedelse af projekt																
Rekruttering af personale, ckb	KK	■														
Udarbejdelse af dansk RENEW-manual	MH	■	■													
Oplæring af personale i RENEW-metoden (workshop)	MH, JM		■													
Implementering og udvikling af RENEW																
opstart af intervention	PM, MH		■	■												
Intervention	MH, PM			■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■		
RENEW version I (afprøvning og udvikling)	MH			■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■		
RENEW-DK version II (afprøvning og udvikling)	MH						■	■	■	■	■	■	■			
RENEW-DK version III (afprøvning og udvikling)	MH												■	■	■	■
Observationsperiode	MH			■	■					■						
Tværasektorielle fremtidsværksteder	MH				■	■						■	■			
Tværasektoriel netværkskonference	MH						■	■					■	■		
Databehandling og formidling																
Analyse af data fra implementerings- og udviklingsfase	MH						■	■				■	■	■		
Udarbejdelse af international peer-reviewed artikel	MH														■	■
Justering af RENEW-manual	MH							■	■			■	■	■		
Formidling på videnskabelige konferencer	MH	■						■							■	■
Kvalitativ og kvantitativ evaluering af RENEW-DK (ikke en del af nærværende ansøgning)	MH	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■

(KK=Kirsten Kvist, MH=Michaela Høj, JM=JoAnne Malloy, PM= Pia Pode Milwertz)

Organisering

Projektet forløber som et udviklings- og forsknings samarbejdsprojekt under CKB, Københavns Kommune, samt Forskningsenheden, PCB, og implementeres begge steder, jf. figur 3.

Figur 3

Projektdeltagerne omfatter:

- Projektleder Sidse Arnfred
- PhD-studerende Michaela Høj (ansvarlig for dataindsamling, analyse og publicering af resultater)

Michaela Høj er pr. 1. nov. 2014 ansat halvt ved CKB og halvt ved PCB, Forskningsenheden, og hun er pr. 1. nov. accepteret som PhD-studerende under forskningsprogrammet *Public Health and Epidemiology* ved det Sundhedsvidenskabelige Fakultet, Københavns Universitet (KU). PhD-stipendiatet finansieres delvist af Københavns Kommune (jf. bilag 2). Desuden ansættes studentermedhjælpere til at assistere med dataindhentning og tastning samt transskription af interviews og analysearbejde.

Vejledning varetages af:

- Hovedvejledning af projektansvarlig Forskningsoverlæge og forskningslektor v/KU Sidse Arnfred, PCB
- Bivejledning af seniorforsker ved KORA¹, antropolog og PhD Katrine Schepelern Johansen.
- Derudover er etableret kontakt med professor Birger Steen Nielsen, RUC, som har indvilliget i at hjælpe med at etablere kontakt til metodisk vejleder fra RUC's aktionsforskningsmiljø.

Internationalt samarbejde er etableret med JoAnne Malloy, University of New Hampshire, som har overdraget rettighederne til den danske oversættelse af RENEW.

¹ Det Nationale Institut for Kommuners og Regioners Analyse og Forskning

Etik

Data i projektet anonymiseres. Deltagere i projektet afgiver informeret samtykke til, at deres data må anvendes til forskning.

Produkt og perspektiv

Projektet er første del af et PhD-forløb. Efter udviklingen og implementering af metoden vil der i 2016 blive foretaget kvalitativ og kvantitativ, prospektiv evaluering af RENEW-DK. Der publiceres tre internationale peer-reviewed artikler, hvoraf har den ene fokus på implementerings- og udviklingsfasen. Derudover udarbejdes en dansk RENEW-manual, som efterfølgende kan anvendes i kommunalt og regionalt regi.

Resultater fremlægges løbende mundtligt ved nationale og internationale konferencer, f.eks. Region Hovedstadens Psykiatri forskningsdag 2015 og Society for Psychotherapy Research Annual Meeting 2015. Viser evalueringen, at der er positive erfaringer med RENEW-DK, kan der foretages en større randomiseret undersøgelse af metoden.

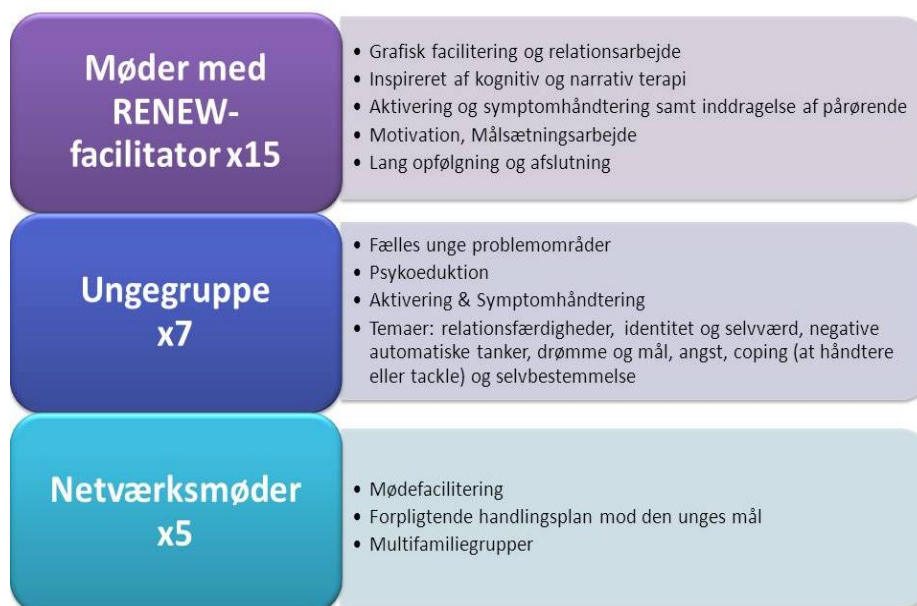
Litteratur

1. Psykiatriudvalg, R., *En moderne, åben og inkluderende indsats for mennesker med psykiske lidelser*. 2013, Ministeriet for sundhed og forebyggelse: Schultz Boghandel.
2. Due, P., et al., *Børn og unges mentale helbred*. 2014, Vidensråd for forebyggelse: København.
3. Sundhedsstyrelsen, *Forebyggelsespakke Mental sundhed*. 2012.
4. Patel, V., et al., *Mental health of young people: a global public-health challenge*. *Lancet*, 2007. **369**(9569): p. 1302-13.
5. Psykiatrifonden, *Psykiske problemer er den primære årsag til frafald på erhvervsuddannelserne 2011*.
6. James, A.M., *Principles of youth participation in mental health services*. *Med J Aust*, 2007. **187**(7 Suppl): p. S57-60.
7. McGorry, P.D., *The specialist youth mental health model: strengthening the weakest link in the public mental health system*. *Med J Aust*, 2007. **187**(7 Suppl): p. S53-6.
8. Birleson, P. and A. Vance, *Developing the 'youth model' in mental health services*. *Australas Psychiatry*, 2008. **16**(1): p. 22-6.
9. Scott, E., et al., *Delivering youth-specific mental health services: the advantages of a collaborative, multi-disciplinary system*. *Australas Psychiatry*, 2009. **17**(3): p. 189-94.
10. Neeleman, J., A.J. Oldehinkel, and J. Ormel, *Positive Life Change and Remission of Non-Psychotic Mental Illness - A Competing Outcomes Approach*. *Journal of Affective Disorders*, 2003. **76**: p. 69-78.
11. Hendryx, M., C.A. Green, and N.A. Perrin, *Social Support, Activities, and Recovery from Serious Mental Illness - STARS Study Findings*. *Journal of Behavioral Health Services & Research*, 2009. **36**(3): p. 320-329.
12. Bengtsson, S. and M. Røgeskov, *At skabe netværk - Evaluering af 22 socialpsykiatriske projekter i 15M-puljen*. 2009, SFI- Det nationale forskningscenter for velfærd: København.
13. Guldbrandsen, K., *Syn på samspil - brugere og pårørendes opfattelse af hvordan den sociale sektor og sundhedssektoren i fællesskab sætter ind over for mennesker med en sindslidelse*. 2005: København.
14. DPS and DSAM. *Bedre patientforløb for patienter med psykiske lidelser af ikke-psykotisk karakter*. 2004; Available from: http://www.dpsnet.dk/fileadmin/user_upload/menu/publikationer/rapporter/2004-11-10-rapport_bedreptforlob.pdf.
15. Rasmussen, P.N., et al., *Psykisk sygdom rammer dobbelt*, in *Politiken*. 2012.
16. Schepelern, K.J., J. Larsen, and A. Nielsen, *Tværsektorielt samarbejde i psykiatrien. Videns- og erfaringsopsamling*. 2012, KORA: København.
17. Kessing, M.L. and O.L. Poulsen, *Ledelse af det tværsektorielle samarbejde omkring den psykiatriske patient - en kondenseret udgave af undersøgelsens resultater*. 2012.
18. Bengtsson, S., *Danmark venter stadig på sin psykiatrireform - Et rids af udviklingen de seneste årtier*, S.-D.n.f.f. velfærd, Editor. 2011, SFI: København.
19. Nash-Wright, J., *Dealing With Anxiety Disorders in the Workplace: Importance of Early Intervention When Anxiety Leads to Absence From Work*. *Professional Case Management*, 2011. **16**(2): p. 55-59.
20. Regioner, D., *OPUS - opsøgende behandling af psykotiske unge*. 2007, Danske Regioner.
21. *Projekt Inklusion*. [cited 2014 25-08-2014]; Available from: <http://projektinklusion.dk/>.
22. Discus, *Evaluering - Forsøgsprojekt med sociale mentorer til personer med midlertidig sindslidelse*. 2010.
23. Malloy, A.M., *The RENEW Model: Supporting Transition-Age Youth With Emotional and Behavioral Challenges*. *Emotional & Behavioral Disorders in Youth*, 2013: p. 38-48.
24. Malloy, J.M., et al., *The RENEW Model of Futures Planning, Ressource Development, and School-to-Career Experiences for Youth with Emotional and Behavioral Disorders*, in *Transition of secondary students with emotional or behavioral disorders : current approaches for positive outcomes*, D. Cheney, Editor. 2010, Research Press: Champaign, IL. p. xiv, 279.

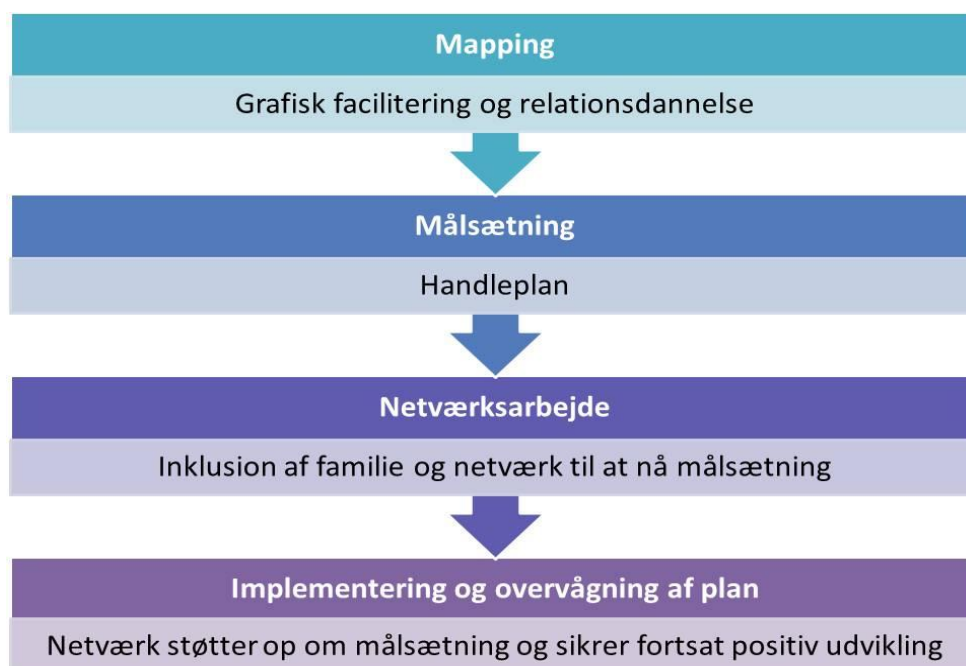
25. Malloy, J.M., et al., *The Efficacy of the Renew Model: Individualized School-to-Career Services for Youth At Risk of School Dropout*. The Journal of at-risk Issues, 2010. **15**(2): p. 19-26.
26. Hagner, D., D. Cheney, and J.M. Malloy, *Career-Related Outcomes of a Model Transition Demonstration for Young Adults With Emotional Disturbance*. Rehabilitation Counselling Bulletin, 1999. **42**(3): p. 228-43.
27. Malloy, J.M. and J. Drake. *RENEW Needs and Strengths Checklist v. 3 November 2013*. 2013 [cited 2014 Oct. 14th]; Available from:
http://iod.unh.edu/RENEW%20tools/RENEW%20Implementation%20Manual/Section%201%20Renew%20Model/2.RENEWStrengthsandNeeds_Checklist_October2013.pdf.
28. Duus, G., *PhD Afhandling*. 2003.
29. Nielsen, B.S. and K.A. Nielsen, *Aktionsforskning*, in *Kvalitative metoder*, S. Brinkmann and L. Tanggaard, Editors. 2010, Hans Reitzels Forlag: København K. p. 97-120.
30. Kildedal, K., et al., *Aktionsforskning en grundbog*. 2012, Frederiksberg: Samfundslitteratur.
31. Andersen, J. and A. Bilfeldt, *Aktionsforskning på plejehjem - et alternativ til new public management?* Tidsskrift for arbejdsliv, 2010. **12**(1): p. 67-81.
32. Kvale, S., *Interview - En introduktion til de kvalitative forskningsinterview*. 1997, København: Hans Reitzels Forlag.
33. Lund, A.B. and G. Christensen, *Tolkning baseret på skriftligt materiale*, in *Humanistisk forskning inden for sundhedsvidenskab*, I.M. Lunde and P. Ramhøj, Editors. 2003, Akademisk forlag: København. p. 236-253.

Bilag 1

RENEW-DK ydelser

RENEW-Procesen

Bilag 2

Budget for forskningsprojekt vedrørende RENEW-DK		
Udgiftsart	2014 (nov, dec)	2015
VIP		
1 PhD	kr 76.000,00	kr 465.120,00
2 Vejledning, hovedvejleder Sidse Arnfred	kr 120.000,00	kr 100.000,00
3 Vejledning, hovedvejleder Sidse Arnfred		kr 80.000,00
4 Vejledning, bivejleder Katrine Schepelehn Johansen	kr 10.833,00	kr 65.000,00
5 Vejledning, bivejleder aktionsforskning	kr 10.833,00	kr 65.000,00
TAP		
5 Studentermedhjælp, løn		kr 160.000,00
Løbende udgifter		
6 Indskrivning, KU (årligt tuition fee)	kr 40.000,00	kr 40.000,00
RENEW-DK		
7 Workshop og supervision fra USA	kr 90.000,00	
8 Lønombkostninger til personale PCB (ca.)		kr 2.000.000,00
9 Lønombkostninger til personale CKB (ca.)		kr 2.000.000,00
SUM	kr 347.666,00	kr 4.975.120,00
Udgifter i alt		kr 5.322.786,00
Heraf allerede dækket		kr 4.466.000,00
Ansøgt beløb		kr 856.786,00
Farvekoder	<i>Søges der fondsmidler fra Tværspuljen til</i>	
	<i>Egenfinansiering CKB</i>	<i>Egenfinansiering PCB</i>